

QÜESTIONARI SOBRE LES MESURES PER PROTEGIR ELS DRETS HUMANS EN PERÍODE COVID-19

Aquest qüestionari té com a finalitat:

- 1) Recopilar mesures o bones pràctiques adoptades per les entitats i persones membres del consell assessor de l'Estructura de Drets Humans de Catalunya per mitigar els efectes socials de la pandèmia.
- 2) Facilitar dades i informació a l'Estructura per elaborar recomanacions sobre les mesures adoptades per les autoritats per protegir la població i garantir el gaudi dels drets humans i les llibertats fonamentals, incloent persones i grups que corren el risc de ser discriminats o exclosos socialment.

Nom de l'entitat: Observatori DESC

Nom de la persona del Consell Assessor de l'EDHC que respon el qüestionari: Irene Escorihuela Blasco

PRIMERA PART:

Quines mesures o bones pràctiques ha adoptat la vostra entitat (o entitats que conegueu) per fer front als efectes sanitaris i socials generats per la pandèmia Covid-19:

- Teletreball i compensació per despeses mensualment, a més de proporcionar equips informàtics necessaris per a desenvolupar la tasca.
- Elaboració d'actes i rodes de premsa de forma virtual.
- Adaptació de l'espai de treball, per a qui vulgui anar-hi, a la pandèmia: control de qui hi va en un excel, neteja d'espais...
- Treball en l'explicació de les mesures corresponents a problemes en el pagament de l'habitatge i elaboració de guies per a poder-les sol·licitar.
- Col·laboració en campanyes com la vaga de lloguers en resposta a la crisi de la covid i dificultats de pagament.
- Organització de debats sobre polítiques per a una "nova normalitat", com per exemple sobre la renda bàsica.
- Article a premsa fent valoració de les mesures adoptades per part del govern.

Enumereu les persones o col·lectius que han estat destinatàries d'aquestes mesures o bones pràctiques:

- Treballadors/es de l'entitat.
- Persones amb dificultat per pagar el lloguer / hipoteca.
- Legisladors i govern.

A quina dimensió de la democràcia i objectiu del Pla de Drets Humans de Catalunya es corresponen les mesures o bones pràctiques assenyalades?:

Amb els objectius 1 (dret a la salut i al benestar), 3 (dret al treball), 4 (dret a l'habitatge), 8 (dret a la seguretat vital).

SEGONA PART:

Considerem que les autoritats han adoptat per acció o omissió, durant la pandèmia, algunes mesures que hagin pogut tenir un efecte limitador sobre els drets humans? Quines?:

Els confinaments han limitat certament alguns drets humans, com totes sabem (lliure circulació, drets dels infants, el dret a l'educació...) però tanmateix es fa complicat valorar-ne la proporcionalitat en la ponderació amb l'afectació al dret a la salut. El més qüestionable, però, és algunes actuacions policials durant el confinament, la militarització d'algunes zones, la preponderància atorgada a les forces de seguretat. La perspectiva de drets hauria hagut de prevaldre per sobre de la de la seguretat.

Sobre l'anterior qüestió: aquestes mesures estaven previstes legalment? Eren necessàries per respondre a la situació de Covid-19? Són o van ser mesures aplicades de forma proporcionada? Van afectar especialment a determinats col·lectius? Poden haver tingut algun caràcter discriminatori?

L'estat d'alarma sí està previst legalment, que és el que habilitava el govern per prendre determinades limitacions de drets. Ara bé, la forma com es va realitzar la seva aprovació parlamentària va generar debats. D'altra banda, la proporcionalitat de la mesura és difícil d'establir en un context de pandèmia. Com a col·lectius especialment afectats podem considerar les persones sense llar, les persones grans, que han estat aïllades -per garantir la seva salut, és clar-, i els infants i adolescents, que han vist limitada la possibilitat de sortir al carrer.

Quines mesures creieu que caldria adoptar en aquest marc per enfortir la garantia de drets?:

Es tracta de decisions molt difícils de prendre, sense patrons ni experiències internacionals. Ara bé, per tal que les limitacions no perjudiquin les persones més vulnerables, és important acompanyar-les de mesures socials com l'IMV (que ha arribat a molt poques persones), una moratòria de desnonaments real (i no com la que s'ha aplicat, que ha deixat molts casos fora, amb 400 desnonaments només a Barcelona entre setembre i novembre), ERTOS, etc. Tanmateix, la responsabilitat del sector privat hauria hagut d'estar present en la pandèmia, d'una banda: els grans propietaris són compensats econòmicament pel seu "esforç" en no desnonar, moltes grans empreses que vulneren drets laborals s'estan beneficiant d'ERTOs, el sistema d'hospitals privats estan guanyant molts diners per oferir serveis a tothom. L'adjudicació a Ferrovial va ser un exemple de com el sector privat està guanyant econòmicament en un context de crisi i vulneració de drets. El sector públic s'hauria hagut d'enfortir i no debilitar encara més per les privatitzacions en un context com l'actual.

Data: 17 de febrer de 2021